

Remissyttrande

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, enheten för skatteadministration
Nils-Fredrik Carlsson
103 33 Stockholm

Fi2018/02428/S3

F-skattesystemet – några särskilt utpekade frågor (SOU 2018:49)

Företagarna har getts möjlighet att avge remissvar på rubricerat utredningsbetänkande. Här följer våra synpunkter.

Företagarna instämmer i det som framförs i det särskilda yttrandet till betänkandet (s. 239-240), och bifogar det som bilaga till detta remissyttrande.

Förslagen i korthet

Delbetänkandet är inriktat på att kartlägga och lägga förslag om fenomenet ”falska egenföretagare”. Det definieras som ”en fysisk person som formellt uppträder som egenföretagare (per definition i betänkandet), svensk som utländsk, med godkännande för F-skatt men som arbetar under anställningsliknande förhållanden och som, om alla omständigheter vore kända för Skatteverket, skulle beskattas i inkomstslaget tjänst” (s. 26).

Utredaren konstaterar att det inte är möjligt att med någon säkerhet kvantifiera eller uppskatta utsträckningen av falska egenföretagare på arbetsmarknaden, men drar slutsatsen att utformningen av F-skattesystemet kan leda till och påverka förekomsten av falska egenföretagare, eftersom F-skatt tilldelas en sökande på grundval av dess avsikt att bedriva näringsverksamhet. Fenomenet falskt egenföretagande konstateras vidare kunna leda till skattefusk och skatteundandragande (även om utredaren inte presenterar några empiriska belägg för detta).

Av underlaget drar utredningen slutsatsen att det finns skäl att överväga ändringar i bestämmelserna om F-skatt, vilka stadgas i 9 kap. skatteförfarandelagen.

En ytterligare fråga som betänkandet behandlar är företeelsen egenanställning. Utredningen konstaterar att bestämmelserna om F-skatt i skatteförfarandelagen har betydelse för utvecklingen av egenanställningar, men att det inte finns skäl att ändra i dessa bestämmelser av den anledningen.

Företagarnas inställning

Som anförs i det särskilda yttrandet, är Företagarna kritiska mot såväl utredningens direktiv och begreppsapparat som dess slutsatser.

”Falsk egenföretagare” är ett främmande begrepp inom skatterätten. De problem på området som pekas ut i direktiven och utredningen som är av arbetsrättslig natur, kan och bör inte lösas genomändringar i skatterätten. Begreppet ”falsk” bär därtill en starkt negativ prägel och användandet av det som beskrivning av egenföretagande – även, som utredningen fastslår, fullständigt frivilligt sådant – sänder en signal om misstänkliggörande och nedvärdering, som Företagarna vänder sig starkt emot.

Utredaren konstaterar att det inte går att mäta förekomsten av ”falskt egenföretagande”, men föreslår trots det att ändringar i skatteförfarandelagen kan behövas. Då skatteförfarandelagen är ett regelverk som påverkar alla företag, liksom förutsättningarna att starta nya företag, bör ändringar i detta regelverk inte göras lättvindigt.

Inga empiriska belegg har framlagts i utredningen för hur regelverkets utformning i sig leder till fenomenet falskt egenföretagande. De befogenheter som lagstiftningen och Skatteverkets befintliga verktyg ger idag samt hur dessa används för att åtgärda de identifierade problemen (potentiellt skatteundandragande), har inte redovisats av utredaren. För att en rationell analys av problemet och en proportionalitetsbedömning ska vara möjlig behöver detta klargöras, innan eventuella slutsatser om ändringar i lagstiftningen kan dras.

Vi avstyrker därför utredningens förslag om ändringar i skatteförfarandelagen.

Företagarna instämmer i utredningens slutsatser vad avser egenanställningar och att dessa inte föranleder något behov av ändring av F-skattesystemet.

Patrick Krassén
Skattepolitisk expert
Företagarna

Patrik Nilsson
Samhällspolitisk chef
Företagarna

BILAGA

Särskilt yttrande till betänkandet SOU 2018:49 av experterna Patrick Krassén, Lynda Ondrasek Olofsson och Urban Rydin

Den särskilda utredaren har i betänkandet valt att använda begreppet "falska egenföretagare". Detta är ett begrepp som är så gott som okänt inom skatterätten, och som synes ha sin grund i arbetsrätten. Även om begreppet falska egenföretagare används i direktiven är det enligt vår uppfattning djupt olyckligt att använda det i betänkandet, eftersom det utgör en stark perspektivmarkör och sänder signaler om skattefusk och skatteundandragande. Det är angeläget att begreppsapparaten inom skatterätten behålls stringent. Av betänkandet framgår att falskheten ligger i att egenföretagandet döljer ett anställningsförhållande. Den fortsatta analysen bör därför, i den mån ett begrepp överhuvudtaget anses nödvändigt att formulera, ta fasta på ord som "dold" och "anställning".

Den skatterättsliga prövningen av om en person bedriver näringsverksamhet eller är anställd är en komplicerad fråga, där bedömningen ska ske utifrån ett stort antal kriterier som i olika fall har olika tyngd. Detta framgår inte av betänkandet, som saknar tillräckligt djup i analysen och i många delar ger en onyanserad bild av hur en sådan bedömning sker.

I en utredning vars uppdrag begränsar sig till den skatterättsliga lagstiftningen bör arbetsrättsliga problem, frågeställningar och tolkningar behandlas med stor försiktighet och återhållsamhet. Vi anser vidare att problem som huvudregel bör lösas inom det regelverk där de hör hemma, innebärande att eventuella arbetsrättsliga problem inte ska lösas genom ändringar i skattelagstiftningen.

Enligt direktiven ska den särskilda utredaren i delbetänkandet lämna en analys av om och i vilken utsträckning F-skattesystemet uppfattas leda till att de som egentligen är anställda anlitas som näringsidkare. Utredaren konstaterar att sådana företeelser förekommer på den svenska arbetsmarknaden, men att det inte är möjligt att vare sig kvantifiera eller uppskatta omfattningen av företeelsen. Utredaren konstaterar vidare att det inte är möjligt att mäta eller närmare uppskatta om eller vilken effekt företeelsen har på skattefelet.

Det är naturligtvis av yttersta vikt att skattefusk, skatteundandragande och därmed sammankopplad illojal konkurrens motarbetas. Som utredaren konstaterat är det dock inte möjligt att vare sig kvantifiera eller uppskatta omfattningen av, och inte heller skattefelet från, företeelsen falskt egenföretagande. Enligt vår uppfattning är det därför heller inte möjligt att bedöma vilken inverkan F-skattesystemet har på företeelsen. Det underlag som tagits fram inom ramen för utredningen är således inte tillräckligt för att ta ställning till om bestämmelserna i F-skattesystemet behöver ändras. Vidare saknas en fullödig kartläggning och analys av dagens regelverk vad avser t.ex. uppföljningsmöjligheter, återkallelseregler – innefattande eventuella brister i tillämpningen av dessa – och de verktyg Skatteverket i övrigt förfogar över.

Vi vill slutligen understryka att om det under utredningens fortsatta arbete kommer fram underlag som visar att det är nödvändigt att ändra bestämmelserna om F-skatt i skatteförfarandelagen är det av stor vikt att samtliga konsekvenser – däribland F-skattesystemets betydelse för företagandets villkor och möjligheterna att starta, driva och utveckla företag – noggrant analyseras och beaktas. Det är angeläget att F-skattesystemets betydelse för företagarevillkoren ges en större vikt än vad som hittills skett i utredningens arbete.